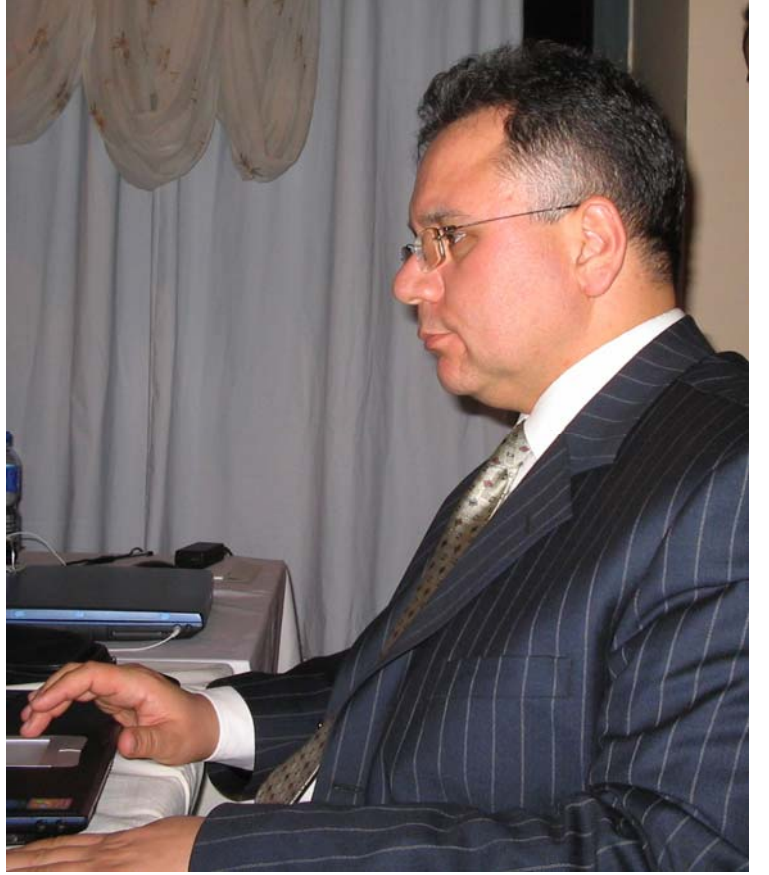

**“5237 SAYILI TCK.
170-180. MADDELERİNDE YER ALAN
GENEL TEHLİKE YARATAN SUÇLAR”¹**

**MUHAMMET MURAT ¼LK¼
¼ORUM CUMHURİYET SAVCISI
33516**

---

¹ Bu ¼alıřma, “Yeni Ceza Adalet Sistemi”nin Cumhuriyet Savcıları ve Hakimlere tanıtımı i¼in 21.02.2005-01.04.2005 tarihleri arasında Samsun ilinde d¼zenlenen (Adalet Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı’nca) seminerler i¼in hazırlanmıştır.

GENEL TEHLİKE YARATAN SUÇLAR²

Genel Tehlike Suçlarında, ortaya henüz bir zarar çıkmamıştır. Burada suçun konusuna yönelik bir tehlike söz konusudur. Bu tehlike soyut bir tehlike olarak da ortaya çıkabilir. Eğer bir suç tanımında belli bir tehlikeli davranışın icra edilmesi başlı başına ceza yaptırımının uygulanmasını gerektiriyorsa burada soyut tehlike suçu vardır.

Ancak bazı suçlarda tehlike somut bir tehlike olarak çıkar. Bu durumda ilgili suç tanımında belirtilen fiillerin gerçekleşmiş olması failin cezalandırılabilmesi için yeterli değildir. Bunun için söz konusu fiiller sonucunda somut bir tehlike çıkması gerekir.

Bu somut tehlikenin hukuki niteliği bakımından burada teorik bir tartışma vardır. Bir görüşe göre bu somut tehlike **suçun maddi unsurlarından** birisidir. Diğer bir görüşe göre ise bu somut tehlike **suçun objektif cezalandırılabilme şartını** oluşturur. Bunun anlamı şudur, eğer siz bu somut tehlikenin oluşumunu suçun maddi unsuru olarak görürseniz **failin kastı açısından failin söz konusu somut tehlikenin gerçekleştiğini bilmesi gerekecektir**. Yani kastın bu somut tehlikeye ilişkin olması gerekir. Ancak ikinci şıkta **failin somut olayda somut tehlikenin gerçekleştiğini bilip bilmemesinin ceza hukuku sorumluluğu üzerinde bir etkisi bulunmayacaktır**.

Yeni Ceza Kanununda hangi görüş egemen olmuştur. Örn. Eski kanunun 312/2 maddesine tekabül eden yeni kanunun 216.maddesi 1. fıkrasının gerekçesini yazarken bu konu gündeme gelmiştir. Varılan sonuç ise doktrin ve uygulamayı etkileyecek bir ibare konulmaması olmuştur. Bu konu doktrin ve uygulamaya bırakılmıştır.

Bu genel açıklamanın ardından ilgili madde hükümlerini inceleyelim.

GENEL GÜVENLİĞİN KASTEN TEHLİKEYE SOKULMASI SUÇU

(TCK.NUN 170. MADDESİ)

TCK. 170. maddenin 1. fıkrasına bakalım.

---

² Bu çalışmanın hazırlanmasında 5237 sayılı TCK.ndan, kanun gerekçesinden ve Yeni Ceza Adalet Sisteminin Tanıtımına Dair Ankara Seminerlerindeki Doç Dr. İzzet Özgenç'in sunumu(08.01.2005- Ankara Büyük Anadolu Oteli)ndan, yararlanılmıştır.

MADDE 170. - (1) Kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlikeli olacak biçimde ya da kişilerde korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda;

a) Yangın çıkaran,

b) Bina çökmesine, toprak kaymasına, çığ düşmesine, sel veya taşkın neden olan,

c) Silâhla ateş eden veya patlayıcı madde kullanan,

Kişi, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Birinci fıkraya baktığımızda burada öngörülen fiillerin salt olarak gerçekleşmesi ceza yaptırımını açısından tek başına yeterli değildir. Bu fiillerin yani a b ve c bentlerinde sayılan fiillerin **kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlikeli olabilecek bir duruma sebebiyet vermesi** gerekir. TCK.nun 170. maddesinin gerekçesine baktığımızda 1. fıkradaki suçun **somut bir tehlike** suçu olduğu yazılmıştır.

Ya da sözüne geçiyoruz... “...Ya da kişilerde korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda” ibaresi söz konusu. Bu ibare Adalet komisyonunda 8. CD. Üyesi Kubilay Özkanın talebi doğrultusunda konulmuştur. Gerekçe olarak da şu ileri sürülmüştür. Bazı durumlarda kişi silah ile ateş ettiğinde somut bir tehlike meydana gelmeyebilir. Ama bu silahla ateş diğer kişilerde korku meydana getirebilir. Eğer fail zaten kişileri korkutma amacı ile silahla ateş etmişse bunu tehdit suçu kapsamında yorumluyoruz. Burada ise bir başkasını korkutma kastını aramıyorum Burada silahla ateş etmiştir. Silahla ateş etmenin böyle bir tarzda olması bu suç açısından, tehlikenin ifadesi açısından dikkate alınabilecektir.³

Bu suç açısından yangının çıkarıldığı yerin, çökmesine sebep olunan binanın faile ya da bir başkasına ait olup olmamasının önemi yoktur. Her halde kişilerin hayat ve sağlıklarının tehlikeye sokulmuş olması ya da mal varlığının zarar tehlikesine düşmüş olması gerekir.

2. fıkra çok daha önemlidir. Buna göre :

MADDE 170-

(2) Yangın, bina çökmesi, toprak kayması, çığ düşmesi, sel veya taşkın tehlikesine neden olan kişi, üç aydan bir yıla kadar hapis veya

³ Her ne kadar 1. fıkradaki suçun somut tehlike suçu olduğu gerekçede belirtilmiş ise de, fıkraya sonradan eklenen “Ya da kişilerde korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda” ibaresi somut tehlike suçu tanımıyla pek bağdaşmamaktadır. Bu husus komisyon çalışmalarına katılan öğretim üyeleri tarafından da belirtilmiştir.

adli para cezası ile cezalandırılır.

TCK.nun 170. maddesinin 2. fıkrasında tehlikeli bir duruma neden olma, daha doğrusu tehlikenin tehlikesine neden olma ceza yaptırımına altına alınmıştır. Bina yanmamıştır, ama yanma tehlikesini doğuracak bir davranışta bulunulmuştur. Bu tür soyut tehlike suçlarına örnek vermek gerekirse, sigara izmariti ormana bırakılmıştır. Yani yangının çıkması tehlikesini ortaya çıkaracak bir davranışta bulunulmuştur. Piknik ateşi söndürülmemiştir. Yani yangın tehlikesine neden olunmuştur. Burada artık yangın çıkarsa zaten tehlike suçu uygulanmayacaktır. Burada yürürlükteki TCK.dan ve hükümet tasarısından farklı bir yön vardır. **Burada kanun koyucu sadece tehlikeyi cezalandırmak istemiştir.** Tehlikenin zarara dönüşmesi halinde artık tehlike suçu defteri kapatılacaktır, fikri içtima hükümleri uyarınca... Böyle bir durumda kişiye işlediği zarar suçundan ceza verilecektir.

Bu husus yürürlükteki TCK. açısından bir problemdi. Örn. TCK. 450/6 daki yangın sel basması gibi fiillerle ölüme neden olunması adam öldürme suçunun nitelikli hali idi. Diğer yandan ise yangın sonucunda bir kişinin ölmesi yangın çıkarma suçunun nitelikli haliydi. Peki böyle bir eylemin failine hangi madde uygulanacaktır. Bu kargaşayı sona erdirebilmek için yeni ceza kanunundaki tehlike suçlarının maddelerinde “...bu eylem sonucunda şu şu ölürse, şu şu yaralanırsa” diye bir artırım sebebine yer verilmemiştir. Bunun sonucu şudur. Örn. Yangın çıkarıldı, bu bir tehlike suçu, ancak çıkarılan yangın sonucu bir insan öldü. Ölen kişinin ölümüne ilişkin olarak doğrudan ya da olası kastla ya da bilinçli taksirle kişinin ölümüne neden olmaktan dolayı da fail sorumlu tutulacaktır. Ama aynı zamanda yangın eyleminden dolayı da sorumlu tutulacaktır. Bu gibi durumlarda bir fiil ile kanunun birden çok maddesini ihlal ettiğim için TCK.nun 44. maddesinde düzenlenen fikri içtima hükümleri uyarınca en ağır cezayı gerektiren eylemden dolayı sorumluluk yoluna gideceğiz. Bu husus zaten madde gerekçesinde de belirtilmiştir.

GENEL GÜVENLİĞİN **TAKSİRLE TEHLİKEYE SOKULMASI SUÇU**

(TCK.NUN 171. MADDESİ)

Genel Tehlike Suçlarının diğer bir özelliği de sadece kasıtlı işlenen suçlardan olmayışlarıdır. Bu suretle genel güvenliğin taksirle tehlikeye sokulması suçu da bu şekilde yeni ceza kanununun 171. maddesinde yer almıştır. Taksir, yangın çıkarma açısından eski kanunda da vardı. Ama taksirle bina

muhammet murat ülkü - çorum cumhuriyet savcısı

çökmesine, toprak kaymasına, çığ düşmesine, sel veya taşkına neden olma eski kanunda yoktu.

Bu fillerin taksirle işlenmesi halinin de cezalandırılabilmesi için **kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından** somut bir tehlikenin meydana gelmesi gerekir.

Söz konusu taksirli fiillerin işlenmesiyle bir zarar meydana gelirse ne olacaktır? Bu durumda meydana gelen zarar neticesi açısından örneğin taksirle öldürme veya taksirle yaralama suçu oluşabilir. Bu gibi durumlarda, farklı neviden fikri içtima hükümlerinin uygulanması gerekir.

Genel güvenliğin taksirle tehlikeye sokulması

MADDE 171. - (1) Taksirle;

a) Yangına,

b) Bina çökmesine, toprak kaymasına, çığ düşmesine, sel veya taşkına,

Neden olan kişi, **filin başkalarının hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlikeli olması hâlinde**, üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

RADYASYON YAYMA SUÇU

(TCK.NUN 172. MADDESİ)

Radyasyon yayma

MADDE 172. - (1) Bir başkasını, sağlığını bozmak amacıyla ve bu amacı gerçekleştirmeye elverişli olacak surette, radyasyona tabi tutan kişi, üç yıldan onbeş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Birinci fıkradaki fiilin belirsiz sayıda kişilere karşı işlenmiş olması hâlinde, beş yıldan az olmamak üzere hapis cezasına hükmolunur.

(3) Bir başkasının hayatı, sağlığı veya malvarlığına önemli ölçüde zarar vermeye elverişli olacak biçimde radyasyon yayan veya atom çekirdeklerinin parçalanması sürecine etkide bulunan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(4) Radyasyon yayılmasına veya atom çekirdeklerinin parçalanması sürecine, bir laboratuvar veya tesisin işletilmesi sırasında gerekli dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırı olarak neden olan kişi, fiilin bir başkasının hayatı, sağlığı veya malvarlığına önemli ölçüde zarar vermeye elverişli olması hâlinde, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

muhammet murat lk - orum cumhuriyet savcısı

TCK.nun 172. ve 173. maddelerde ise önceki ceza kanunumuzda düzenlenmemiş olan radyasyon yayma ve atom enerjisi ile patlamaya sebebiyet verme suları hüküm altına alınmıştır.

Radyasyonun insan sağlığı üzerindeki büyük olumsuz etkileri dikkate alınarak bu eylem de genel tehlike suları içerisinde bağımsız olarak düzenlenmiştir. Öncelikle belirtmeliyiz ki bu suç somut tehlike suçudur. Bu suçun oluşması için **kişinin sağlığını bozmak amacıyla hareket edilmesi gerekir ve verilen radyasyonun insan sağlığını bozmaya elverişli nitelikte olması** gerekir.

172. maddenin 2. fıkrasında bu suçun nitelikli bir hali ngrlmştir. Buna göre bu eylemler belirsiz sayıda kişilere uygulanmışsa faile 5 yıldan az olmamak üzere hapis cezası verilecektir. Görüldüğü üzere burada suların itimaina ilişkin özel bir hüküm getirilmiştir.

lk iki fıkradaki eylemler görüleceği üzere ancak kasten işlenebilen suçlardır. Çünkü bu suçlarda faillerin kişilerin sağlığını bozmak amacıyla hareket etmeleri aranmıştır.

nc fıkrada, radyasyon yaymak veya atom çekirdeklerinin parçalanması sürecine etkide bulunmak fiilleri suç olarak tanımlanmıştır. Ancak, bu fiiller dolayısıyla cezaya hükmedebilmek için, yayılan veya oluşturulan radyasyonun bir başkasının hayatı, sağlığı veya malvarlığına önemli lde zarar vermeye elverişli olacak miktarda olması gerekir.

Maddenin son fıkrasında ise radyasyon yaymak veya atom çekirdeklerinin parçalanması sürecine etkide bulunmak fiillerinin taksirle de işlenebileceği hüküm altına alınmış ve bunun için iki sınırlama getirilmiştir. Buna göre, öncelikle failin bir laboratuvar veya tesisin işletilmesi sırasında gerekli dikkat ve zen yükümlülüğüne aykırı olarak bu eylemlere neden olması gerekir. Bunun dışında bir de söz konusu eylemlerin bir başkasının hayatı, sağlığı veya malvarlığına önemli lde zarar vermeye elverişli olması koşulu aranacaktır.

ATOM ENERJİSİ İLE
PATLAMAYA SEBEBİYET VERME SUÇU
(TCK.NUN 173. MADDESİ)

173. maddenin 1. fıkrasında ise atom enerjisini serbest bırakarak patlamaya neden olma suçu düzenlenmiştir. 2. fıkrada ise bu eylemin **taksirle** gerçekleştirilmiş olması yaptırıma tabi tutulmuştur. Ancak bu eylemlerin suç teşkil etmesi için bir koşul öngörülmüştür. Buna göre failin eylemleri sonucunda bir başkasının hayatı, sağlığı veya malvarlığı hakkında önemli ölçüde tehlikeye sebebiyet verilmiş olmalıdır. Görüldüğü gibi 173. maddedeki suç da **somut tehlike** suçudur.

Atom enerjisi ile patlamaya sebebiyet verme

MADDE 173. - (1) Atom enerjisini serbest bırakarak bir patlamaya ve bu suretle bir başkasının hayatı, sağlığı veya malvarlığı hakkında önemli ölçüde tehlikeye sebebiyet veren kişi, beş yıldan az olmamak üzere hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Yukarıdaki fıkrada tanımlanan fiilin **taksirle** işlenmesi hâlinde, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

TEHLİKELİ MADDELERİN İZİNSİZ OLARAK
BULUNDURULMASI VEYA EL DEĞİŞTİRMESİ SUÇU
(TCK.NUN 174. MADDESİ)

Tehlikeli maddelerin izinsiz olarak bulundurulması veya el değiştirmesi

MADDE 174. - (1) Yetkili makamlardan gerekli izni almaksızın, patlayıcı, yakıcı, aşındırıcı, yaralayıcı, boğucu, zehirleyici, sürekli hastalığa yol açıcı nükleer, radyoaktif, kimyasal, biyolojik maddeyi imal, ithal veya ihraç eden, ülke içinde bir yerden diğer bir yere nakleden, muhafaza eden, satan, satın alan veya işleyen kişi, üç yıldan sekiz yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Yetkili makamların izni olmaksızın, bu fıkra kapsamına giren maddelerin imalinde, işlenmesinde veya kullanılmasında gerekli olan malzeme ve teçhizatı ihraç eden kişi de aynı ceza ile cezalandırılır.

(2) Bu fiillerin suç işlemek için teşkil edilmiş bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(3) Önemsiz tür ve miktarda patlayıcı maddeyi satın alan, kabul eden veya bulunduran kişi hakkında, kullanılış amacı gözetilerek, bir yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

muhammet murat ülkü - çorum cumhuriyet savcısı

174. maddede ise tehlikeli maddelerin izinsiz olarak bulundurulması veya el değiştirmesi suçu düzenlenmiştir. 765 sayılı yasanın 264. maddesinin 1, 2, 3, 4 ve 5. fıkralarının yeni kanundaki karşılığı 174. maddedir.

Bu maddede öncelikle şunu söylemeliyiz ki, 264/1 maddesinde tek tek yazılı olan tehlikeli maddeler yeni kanunumuzda sayma suretiyle tek tek sıralanmamış ve bunları da kapsayacak şekilde “**patlayıcı, yakıcı, aşındırıcı, yaralayıcı, boğucu, zehirleyici**” ibaresine yer verilmiştir. Diğer yandan yine 1. fıkra söz konusu tehlikeli maddelerin imalinde işlenmesinde ve kullanılmasında gerekli olan malzeme ve teçhizatı ihraç eden kişinin de aynı cezaya tabi olacağı belirtilmiştir.

Bu fiillerin **örgüt faaliyeti** neticesi yapılması hali söz konusu eylemin nitelikli bir hali olarak 2. fıkra düzenlenmiştir.

3. fıkra ise bu suç açısından bir **hafifletici neden** düzenlenmiştir . Buna göre, önemsiz tür ve miktarda patlayıcı maddeyi satın alan, kabul eden veya bulduran kişi hakkında kullanılış amacı da gözetilerek 1 yıla kadar hapis cezası verilecektir. Bu fıkra özellikle kırsal yörelerde kişilerin meşru ihtiyaçlarını karşılaması amacıyla önemsiz nitelik ve nicelikte bulundurduğu tehlikeli maddeler söz konusu olabilecektir.

AKIL HASTASI ÜZERİNDEKİ BAKIM VE GÖZETİM YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN İHLÂLİ SUÇU

(TCK.NUN 175. MADDESİ)

175. maddede ise bir **somut tehlike** suçu düzenlenmiştir. Nitekim, bu maddeye göre akıl hastaları üzerindeki bakım ve gözetim yükümlülüğünün başkalarının hayatı, sağlığı veya malvarlığı üzerinde tehlike doğurabilecek şekilde ihmal edilmesi gerekmektedir. Akıl hastası TCK.nun 32. maddesinde tanımlanmış ve açıklanmıştır.

Akıl hastası üzerindeki bakım ve gözetim yükümlülüğünün ihlâli

MADDE 175. - (1) Akıl hastası üzerindeki bakım ve gözetim yükümlülüğünü, başkalarının hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlikeli olabilecek şekilde ihmal eden kişi, altı aya kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

muhammet murat ülkü - çorum cumhuriyet savcısı

Bu nedenle fiilin oluşumu için bir zarar aranmamaktadır. Bu ihmalin sonucunda başkalarında bir zarar meydana gelirse bakım ve gözetim altında bulundurulması gereken kişi fiilin sebebiyet verdiği netice açısından kast ve taksirine göre cezalandırılacaktır. Görüldüğü üzere önceki kanunda yer almayan bu eylem de yeni kanunda suç olarak düzenlenmiştir.

İNŞAAT VEYA YIKIMLA İLGİLİ EMNİYET KURALLARINA UYMAMA SUÇU

(TCK.NUN 176. MADDESİ)

TCK.nun 176. maddesine baktığımızda önceki kanunun 552-553 ve 554. maddelerinde düzenlenmiş olan inşaat veya yıkımla ilgili emniyet kurallarına uymama suçunun yer aldığını görüyoruz. Buna göre inşaat veya yıkım faaliyetinden sorumlu olan kişi bu faaliyet esnasında insan hayatı veya beden bütünlüğü bakımından gerekli tedbirleri almamış ise cezalandırılmaktadır. Fiil, **somut tehlike** suçu niteliğindedir. Suç inşaat veya yıkım faaliyeti esnasında sorumlu kişinin, insan hayatı veya beden bütünlüğü açısından gerekli tedbirleri almaması ile birlikte oluşur.

İnşaat veya yıkımla ilgili emniyet kurallarına uymama

MADDE 176. - (1) İnşaat veya yıkım faaliyeti sırasında, insan hayatı veya beden bütünlüğü açısından gerekli olan tedbirleri almayan kişi, üç aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

Suçun oluşması bakımından bir zarar doğması aranmaz. Bu tedbirlerin alınmaması sebebiyle bir zarar meydana gelirse; inşaat veya yıkım faaliyeti sırasında, insan hayatı veya beden bütünlüğü açısından gerekli tedbirleri almayan kişi, fiilin sebebiyet verdiği netice açısından kast veya taksirine göre cezalandırılacaktır.

HAYVANIN TEHLİKE YARATABİLECEK ŞEKİLDE SERBEST BIRAKILMASI SUÇU

TCK.NUN 177. MADDESİ

Hayvanın tehlike yaratabilecek şekilde serbest bırakılması

MADDE 177. - (1) Gözetimi altında bulunan hayvanı başkalarının hayatı veya sağlığı bakımından tehlikeli olabilecek şekilde serbest bırakan veya bunların

kontrol altına alınmasında ihmal gösteren kişi, altı aya kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

TCK.nun 177. maddesinde de önceki düzenlemenin 563 ve 564. maddelerinde yer alan Hayvanın tehlike yaratabilecek şekilde serbest bırakılması suçu öngörülmüştür. Buna göre, kişi gözetimi altında bulunan bir hayvanı başkalarının hayatı veya sağlığı bakımından tehlikeli olabilecek şekilde serbest bırakması veya bunların kontrol altına alınmasında ihmal göstermesi halinde bu maddeye göre cezalandırılacaktır. Fiil **somut tehlike suçu** niteliğindedir. Suçun oluşması için bir zarar doğması aranmaz. Önceki tehlike suçlarında belirttiğimiz gibi bu fiillerden dolayı bir zarar meydana gelirse; fiilin sebebiyet verdiği netice açısından kast veya taksirine göre cezalandırılacaktır. Tabii ki fikri içtima kuralları uygulanarak.

İŞARET VE ENGEL KOYMAMA SUÇU

(TCK.NUN 178. MADDESİ)

TCK.nun 178. maddesinde de yine bir somut tehlike suçu düzenlenmiştir. Buna göre, herkesin gelip geçtiği yerlerde yapılmakta olan işlerden veya bırakılan eşyadan doğan tehlikeyi önlemek için gerekli işaret ve engellerin konmaması, konulmuş olan işaret ve engellerin kaldırılması ya da yerinin değiştirilmesi ile oluşur. Madde metninden de anlaşılacağı üzere suç seçimlik hareketli bir suçtur.

İşaret ve engel koymama

MADDE 178. - (1) Herkesin gelip geçtiği yerlerde yapılmakta olan işlerden veya bırakılan eşyadan doğan tehlikeyi önlemek için gerekli işaret veya engelleri koymayan, konulmuş olan işaret veya engelleri kaldıran ya da bunların yerini değiştiren kişi, iki aydan altı aya kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

Seçimlik hareketlerden birinin yapılması ile suç oluşur. Suçun oluşması için bir zararın doğması aranmaz. Bu suçun işlenmesi suretiyle bir zarar meydana gelirse; kişi, fiilin sebebiyet verdiği netice dolayısıyla kast veya taksirine göre sorumlu olur.

TRAFİK GÜVENLİĞİNİ TEHLİKEYE SOKMA SUÇU

(TCK.NUN 179. MADDESİ)

Trafik güvenliğini tehlikeye sokma

MADDE 179. - (1) Kara, deniz, hava veya demiryolu ulaşımının güven içinde akışını sağlamak için konulmuş her türlü işareti değiştirerek, kullanılamaz hâle getirerek, konuldukları yerden kaldırarak, yanlış işaretler vererek, geçiş, varış, kalkış veya iniş yolları üzerine bir şey koyarak ya da teknik işletim sistemine müdahale ederek, başkalarının hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından bir tehlikeye neden olan kişiye bir yıldan altı yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Kara, deniz, hava veya demiryolu ulaşım araçlarını kişilerin hayat, sağlık veya malvarlığı açısından tehlikeli olabilecek şekilde sevk ve idare eden kişi, iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(3) Alkol veya uyuşturucu madde etkisiyle ya da başka bir nedenle emniyetli bir şekilde araç sevk ve idare edemeyecek hâlde olmasına rağmen araç kullanan kişi yukarıdaki fıkra hükmüne göre cezalandırılır.

TCK.nun 179. maddesinde ise trafik güvenliğini tehlikeye sokma suçu tanımlanmıştır.

Birinci fıkrada tanımlanan suç, kara, deniz, hava veya demiryolu ulaşımının güven içinde akışını sağlamak için konulmuş her türlü işareti değiştirerek, kullanılamaz hâle getirerek, konuldukları yerden kaldırarak, yanlış işaretler vererek, geçiş, varış, kalkış veya iniş yolları üzerine bir şey koyarak ya da teknik işletim sistemine müdahale ederek, **başkalarının hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından bir tehlikeye neden olunması** ile oluşur.

İkinci fıkrada ise, kara, deniz, hava veya demiryolu ulaşım araçlarını kişilerin hayat, sağlık veya malvarlığı açısından tehlikeli olabilecek şekilde sevk ve idare edilmesi, ayrı bir suç olarak tanımlanmıştır. Bu suçun oluşabilmesi için, **aracın, tehlikeli bir şekilde sevk ve idare edilmesi** gerekir. Aracın sevk ve idaresinin salt trafik düzenine aykırılığı bu suçun oluşumuna neden olmayacaktır. Bu suçun oluşabilmesi için, aracın trafik düzenine aykırı olarak ve ayrıca kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı açısından tehlikeli olabilecek şekilde kullanılması gerekir. Bu suç ayrıca, trafik güvenliği için öngörülmüş bakım ve onarımlar yapılmadan aracın trafiğe çıkarılması hâlinde de işlenebilir. Ancak bunun için ayrıca, gerekli bakım ve onarımı yapılmamış aracın trafiğe çıkarılması suretiyle kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı açısından bir tehlikeye neden olunması gerekir. Bu bakımdan söz konusu suç, somut tehlike suçu niteliği taşımaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, alkol veya uyuşturucu madde etkisiyle ya da başka bir nedenle emniyetli bir şekilde araç sevk ve idare

muhammet murat ¼lk¼ - orum cumhuriyet savcısı

edemeyecek hâde olmasına rağmen araç kullanan kişinin cezalandırılması öngör¼lm¼şt¼r. Bu bakımdan, örneğın, uzun süre araç kullanmak dolayısıyla yorgun ve uykusuz olan kişilerin araç kullanmaya devam etmesi hâlinde de bu suçun oluştuğunu kabul etmek gerekir.

TRAFİK G¼VENLİĞİNİ **TAKSİRLE TEHLİKEYE SOKMA SUÇU**

(TCK.NUN 180. MADDESİ)

Trafik güvenliğini taksirle tehlikeye sokma

MADDE 180. - (1) Deniz, hava veya demiryolu ulaşımında, kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından bir tehlikeye taksirle neden olan kimseye üç aydan üç yıla kadar hapis cezası verilir.

Genel tehlike suçlarının sonuncusu ise trafik güvenliğini taksirle tehlikeye sokma suçudur. Ancak bu suç madde metninde belirtildiğı üzere sadece deniz, hava veya demiryolu ulaşımı için söz konusudur.

Gör¼ld¼ğ¼ gibi bu suç **somut bir tehlike** suçudur. Mutlaka zarar meydana gelmesi gerekmez. Zarar meydana gelirse fikri içtima kuralları uygulanır. Demiryolu hava ve deniz ulaşım araçlarının bir kazaya veya kaza tehlikesine neden olması halinde bu madde uygulanacaktır. Örneğın demiryolunda vagonların devrilmesi, demiryoluna ait eşyanın harap edilmesi hallerinde kişiler için yaralanma ve öl¼m tehlikesi meydana gelebilmektedir.

Muhammet Murat ÜLKÜ
21 Şubat 2005-Çorum